

SLOVENSKI NAROD

Leta vsak dan popoldne, izvzemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrat & Din 2.- do 100 vrat & Din 2.50. od 100 do 300 vrat & Din 3.- večji inserati petit vrat & Din 4.- Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopis se ne vraca.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA. Knafljeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta 10 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon: št. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon: št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 121

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pred odločitvijo med Rimom in Parizom:

Mussolini se mora odločiti

Laval je stavil Mussoliniju v dogovoru z Malo antanto poslednje predlage — Če jih Mussolini odkloni, se bodo pogajanja prekinila

Pariz, 29. decembra. r. Poročila listov o stanju pogajani glede francosko-italijanskega bližanja so zelo optimistična. Vsi listi smatrajo, da je treba v nekaj dneh pričakovati odločitev o vseh še nerešenih točkah. Najvažnejša sporna točka med Parizom in Rimom je slej ko prej udeležba Rumunije pri novem varnostnem paktu, s katerim bi se uredili vsi srednjeevropski problemi. »Paris Soir« namigava, da se išče izhod s pomočjo regionalnih paketov. Po istem listu se tudi še ni dosegel popoln sporazum o koncesijah, ki jih zahteva Italija od Francije v Dibutiju, dočim so vsa ostala kolonialna vprašanja že zadovoljivo rešena. Zunanji minister Laval in njegovi sodelavci proučujejo sedaj protipredlage Mussolinija, ki jih je francoski poslanik v Rimu De Chambrun v noči na petek izročil francoskemu zunanjemu ministrstvu.

in s katerimi se bo najbrž bavil tudi ministriški svet. Ako bo kar je pričakovati, dosežen sporazum, bo minister Laval najbrž že prvi teden meseca januarja odprtoval v Rim.

Na Quai d'Orsay živahnog razpravlja o bližnjem potovanju francoskega zunanjega ministra v Rim. Po nekih verzijah so Italijani končno pristali na to, da tudi Rumunija podpiše protokol o avstrijski neodvisnosti, s čimer bi bila odstranjena glavnova ovira končnemu sporazumu in Lavolovemu rimskeemu posetu. Poleg protokola o neodvisnosti avstrijske zvezne države se bo bržko sklenil v Rimu tudi srednjeevropski pakt. Ta sporazum bi pomenil preokret v italijanski zunanjosti politiki, ki se je dosegel vselej protivila sodelovanju z Malo antanto kot mednarodno politično entoto.

Zadnja beseda Lavala

Mussoliniju je stavil kompromisne predlage — Če jih odkloni, se bodo pogajanja razbila

Pariz, 29. decembra. r. O razvoju in poteku diplomatskih pogajanj med Parizom in Rimom so se zadnje dni pojavi na nasprotjuča si poročila. Dočim se z ene strani po rimskih virih zatrjuje, da je v glavnih točkah že dosežen sporazum ne samo v pogledu afriških vprašanj, marveč tudi glede srednjeevropskega problema, opozarjajo v pariških krogih, da se niso odstranjeni vse težkoči, ki so se pojavile zlasti v pogledu francosko-italijanskega sodelovanja v Srednji Evropi in v pogledu ureditve odnosa med Italijo in Jugoslavijo. Danes se je iz okolice zunanjega ministrstva celo zatrjevalo, da bodo pogajanja z Rimom prekinjena, če Mussolini ne bo sprejel kompromisnih predlogov, ki mu jih je sporoli Laval.

V francoskem zunanjem ministrstvu vlada največja živahnost. Poleg proučevanja predlogov, ki jih je v četrtek sporočil Mussolini preko francoskega poslanika v Rimu so imeli merodajni krog, čeprav skoraj ves dan telefonske razgovore z Beogradom, Prago in Bukarešto. Na podlagi teh razgovorov je Laval sčasih sporočil francoskemu poslaniku De Chambrunu v Rim nove predlage, da jih danes predloži Mussolini. To je obenem odgovor na poslednje Mussolinijeve predlage. »Oeuvre« pravi, da je to zadnji poizkus spraviti diplomatska pogajanja za bližanje Francije in Italije z mrtve točke, na katero so začela zaradi rimske trdoglavosti. Če bo

Mussolini odklonil tudi te kompromisne predlage, ki vsebujejo skrajne koncesije, na katero bi mogla Francija pristati, upoštevajoč stališče svojih zaveznikov, potem bodo pogajanja prekinjena in to po vsej verjetnosti za daljšo dobo. Na vsak način pa je od stališča, ki ga glede teh kompromisnih predlogov zavzel Mussolini, odvisno, ali bo Laval potovjal v Rim ali ne. Če bo Mussolini te predlage sprejel, potem bo odprtoval Laval že 2. januarja v Rim.

Glede francoskih kompromisnih predlogov poročata »Oeuvre« in »Echo de Paris« soglasno, da gre za srednjeevropski garancijski pakt. Ta pakt naj bi bil zasnovan po vzorcu balkanskega pakta, podpisale pa bi ga naj Italija, Malo antanta, Madžarska, Nemčija in Francija. Če bi se Madžarska in Nemčija ne hoteli v sedanjem trenutku pridružiti temu paktu, bi se dopustila možnost, da se mu pridružijo pozneje. Pakt pa bi kljub temu stopil takoj v veljavlo. Na ta način bo Francija dosegla, da bi si Italija in Malo antanta medsebojno jamčile svoje meje, obenem pa tudi meje avstrijske republike. Na ta del poravnanih polaga francoska diplomacija največja važnost. »Echo de Paris« dodaja, da sta dr. Beneš in Titulescu že dala svoj pristanek na tako rešitev srednjeevropskega problema ter da pričakujete tudi od Jugoslavije, da se ne bo protivila.

Danes se mora odločiti

Današnji dan bo odločilnega pomena za sporazum ali rekinitev pogajanj

Pariz, 29. decembra. AA. Havas poroča: Žanekrat še ni popolnoma gotovo, kdaj odpotuje zunanj minister Laval v Rim. Listi smatrajo pa, da so pogajanja malone popolnoma uspela in da bi zaradi tega Laval utegnil potovati v italijansko prestolnico že prve dni januarja. Nekateri navajajo celo podrobnosti o Lavolovem bivanju v Rimu.

Današnji »Petit Journal« ne izkluje, da običaj francoski zunanj minister Laval Rim že 2. januarja 1935. List navaja tudi neke podrobnosti o tem obisku. Po poročilu lista bi bila prva dva dnia te obiska posvečena razgovorom z Mussolinijem Tretji dan bi Lavala sprejel v avdijenc sveti oče. V tej zvezni navaja list, da je vatiskanska diplomacija v zadnjem času v mnogih vprašanjih podprla francosko zunanj politiko. Na kraju pristavlja list, da je treba odstraniti še neke ovire sestanka med Lavalom in Mussolinijem, vse kaže pa, da bo to zlahko uspelo.

»Petit Parisien« smatra, da bodo pogajanje med Francijo in Italijo z vzporednimi razgovori glede varnosti v srednji Evropi in avstrijske neodvisnosti že v najkrajšem času zaključena s sporazumom, ki si ga vse žele. Snetki, trdi list dalje, je zunanj ministerstvo po posvetu z Malo antanto in v voditeljstvu na Dunaju izročilo francoskemu poslaniku v Rimu zelo važno sporočilo. Po krogu smatrajo, da bo jutrišnji dan

ali morda celo današnji dan odločilnega pomena.

»Oeuvre« potrjuje navedbe »Petit Parisien« in piše: Francoski načrt, ki ga podpira Malo antanta in ki mu je naklonjen tudi London, bi obvezal države, ki bi podpisale avstrijski protokol, da si medsebojno jamčijo svoje skupne meje. Če bodo snoti v Rimu izročeni predlogi sprejeti, utegne Laval odprtovati v italijansko prestolnico že 2. januarja.

»Echo de Paris« piše, da bo po sklenitvi tega protokola sledila nova akcija, ki jo Mussolini takisto odobrava. Države, ki bi podpisale avstrijski protokol in ki imajo skupne meje, naj bi si te meje medsebojno jamčile. Na ta način bi bila v tej pogodbi pritegnjena tudi Rumunija, ki je članica Male antante in ki je kot taka vezana na njeni enotnosti.

Simon molči

London, 29. decembra. AA. Današnji »Daily Telegraph« poroča iz Cannes, kjer prebiva sir John Simon, da se bo po ročilu iz njegove okolice v načrtnem času sestal s predsednikom italijanske vlade Mussolinijem. List tvrdi, da bo ta

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA. Knafljeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta 10 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon: št. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon: št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 121

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Utopljenec

v Ljubljani

Ljubljana, 29. decembra.

Včeraj popoldne so iz Ljubljance pri Fužinah spet potegnili truplo neznanega upopljenca. Okrog 15. je hodil domaćin g. Rant ob obrežju Ljubljance niže elektrarne, kjer je v stranskem rokovu naenkrat opazil iz vode molečo slovensko roko. Brž je stopil bliže k bregu in ugotovil, da se svetlik na roki prsta tudi zlat prstan. G. Rant je hitel nazaj v vas, kjer je o tem obvestil še nekatere moške, nakar so odšli na označeno mesto in potegnili truplo na suho. Truplo je bilo od blata močno zamazano in so kazali vsi znaki, da je moralno ležati v vodi že kakši stiri tedne. Mrliča, ki je bil sicer popolnoma gol, le na levi nogi je imel obut cevje na zadrgo, na katerem je bil ovit ostanek spodnjih hlač iz belega platna, so pozneje prepepljali v mrtvačnico k D. M. v Polju. O najdbi so domačini takoj obvestili tudi ormožni postajo v Vevčah, ki je uvedla poizvedbo, da ugotovi, kdo je neznan utopljenec.

Gre za okrog 40 let starega moža, ki je bil gladko obrlit. Glavo ima golo in mu je lase bržko pobrala voda. Utopljenec je nizke postave, širokoga obrazra ter je imel še dobro ohranjene zobe. Na desnem senču je imel zaraslo brazgotino. Na temenu glave je bilo opaziti dve podolgi sveži rani, ki pa izvirajo najbrž od tegi, da je voda truplo metalo ob štore in druge trde predmete.

Vse kaže, da je šel neznanec v vodo sam. Vevčki ormožni so o zadevi poročali ljubljanski policistički upravi in državne tožilstvu. Ker je neznanec vodil po razpadalo, je bilo danes na pokopališču D. M. v Polju pokopano.

Francoski bojevni na potu v Jugoslavijo

Pariz, 29. decembra. AA. Iz Lyona počela, da krene danes 250 članov društva bivših francoskih bojevnikov na vzhodni fronti in 4 skupinah čez Pariz, Lyon, Belgrad in Marselle v Beograd. Francoski bojevni se bodo poklonili na Oplencu na grobu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Ta poklonitvena svečanost bo 1. januarja.

Pomladitev rumunske vlade

Bukarešta, 29. decembra. g. V političnih krogih, in sicer ne samo v opozicijskih temveč tudi v vladnih, se že nekaj časa širijo glasovi, da bo v kratkem prenovljena vlada. Ministrski predsednik Tărescu namerava baje svojo vladu pomladiti in več resorjev poveriti novim ljudem, ki spadajo v mlajšo generacijo politikov. Notranje-politično pomembno je tudi stališče narodno-zaranični volilcev glede sklepa bivšega ministrskega predsednika Mania, ki se je odrekel članstvu v izvršilnem odboru stranke. Izvršilni odbor se je v večini izrekel proti Maniu, vendar pa ne dvomijo, da ima Maniu kljub temu med strankini pristaši še mnogo simpatizerjev.

Posaarske meje zaprte

Saarbrücken, 29. decembra. g. Meje v Posarso je so danes zaprte. Do končnega ljudskega glasovanja je prihod inozemcev v Posarje dovoljen samo s posebnim vizumom. Policijska ura za karavne in zabavne aranžmance je določena na 24. uro.

Čiščenje v Asturiji

Madrid, 28. decembra. r. Cisteline operacije v Asturiji se intenzivno nadaljujejo. Policija je v Oviedu zaplenila tajno zalogu orožja, v kateri je našla 45 pušk, okoli 100 pistol in nad 30 zaborov dinamita. 24 oseb je bilo aretriranih. V Barceloni je vojaško sodišče obsođilo nekega gardskega poročnika na 9 let prisilnega dela, ker ob prilikl katalonskega separatističnega puča ni obvestil svojih nadrejenih o uporniškem pokretu, dasi je vedel za nekatere njegove podrobnosti.

Poplave in potres na Portugalskem

Lisbona, 29. decembra. AA. Poplave na Portugalskem trajajo dalje. Plovba je male popolnoma prenehala. Zaradi hudih viharjev ladje ne morejo v pristanišča.

Lisbona, 29. decembra. V portugalski provinci Algarve so čutili močan potres, ki je povzročil veliko paniko. Več jetničkom je uspelo uiti iz ječe, v kateri so se porušili zidovi.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved na nedeljo: Oblačno, od časa do časa padavine, mraz, ponekod dež.

Borzna poročila.

INOZEMSKIE BORZE
Curih, 29. dec. Pariz 20.38, London 15.225, Newyork 305.6 Bruselj 72.40, Milan 26.41, Madrid 42.225, Amsterdam 208.85, Berlin 124, Dunaj 57.50, Sofia 12.20, Praga 58.35, Buktarska 3.05.

Zinovjev in Kamenjev obsojena na smrt?

Še nepotrjene vesti o sodbi v procesu proti atentatorju na Kirova in tovarišem — Sodba bo objavljena šele po izvršitvi

Francija ne bo izročila Trockega

Pariz, 29. decembra. r. »Excelsior« poroča, da je francoska vlada odklonila zahtevo sovjetske vlade po izročitvi bivšega sovjetskega komisarja Trockega, ki ga sovjetska vlada obtožuje, da je zapleten v severno Sibirijo, kjer ju čeprav je sovjetska vlada obtožuje, da je smrtna smrtna. Obsojena sta na delo v rudnikih. Po poročilu »Daily Telegraph« iz Rige pa sta bila tudi Zinovjev in Kamenjev obsojena na smrtno ustreljeni.

Nemški konzul kompromitiran

Pariz, 29. decembra. AA. V zvezi z vestjo agencije Havas iz Moskve, da je v umor Kirova zapleten tudi neki inozemski konzul, poroča londonski »Daily Express« iz Berlina, da gre za generalnega konzula Nemčije v Petrogradu.

Obsodbe v Gradcu

Dunaj, 29. decembra. AA. Po poročilu iz Gradca je tamoznje vojaško sodišče včeraj obsođilo zadružno skupino obtoženih hitlerjevcev 13 oseb, ki so obsojeni na kazni od enega leta do 15 let. S to obsodbo je vojaško sodišče v Gradcu zaključilo vse sodne razprave v zvezi s prevratom nacionalnih socialistov na Štajerskem junija meseca. Vseh razprav je bilo 82.

Sprejmimo toplo francoske goste

Ljubljana, 29. decembra.

Na novega leta se poklonijo solunski francoski borce, naši verni vojni tovariši v vseh borbah za naše osvobojenje in z dednje spominu blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I Žedinitelja na Oplencu.

Podpisane organizacije so na sestanku dne 28. t. m. sestavile tale program za sprejem milih nam francoskih priateljev:

Pri sprejem gostov 240 po številu se bi vršil na akteku ob prihodu na naše ozemlje. Na Rakeku bo organizirala sprejem občina Rakek s sodelovanjem Sokola in vseh ostalih domačih in okoliških društv, ki se jim pridružijo tudi zastopniki nekaterih ljubljanskih nacionalnih organizacij.

V Ljubljani se pripreljo Francizi v noč od nedelje na ponedeljek ob 03.11 ur na glavni kolodvor Tu jih bo sprejela vojaška godba s počastno četjo in zastavo, godba zaigrat francoško in jugoslovensko himno. Sprejem se bodo udeležile delegacije spo-

daj podpisanih društev. Vabijo se tudi ostala društva in občinstvo. Gostje prenoče v Ljubljani v raznih hotelih.

V ponedeljek ob 9 se odpeljejo Francizi za Oplenac. Na kolodvoru jih pozdravijo delegacije in občinstvo.

Na povratku v Francijo dne 3. januarja 1955 se ustavijo v Ljubljani delj časa in položje venec pred spomenikom neznanega francoskega junaka. Na Napoleonov trg odidejo korporativno in razviti zastavami. Točen program manifestacije bo naknadno objavljen.

Branibor, Francoski institut, Jadranska straža, Jugoslovensko učiteljsko udruženje, Kolo jugoslovenskih sester, Legija koroških borcev, Narodna obrana, Savez ratnih dobrovoljaca, Soča, Sokol kraljevine Jugoslavije, Tabor, Udruženje četnikov, Udruženje ratnih invalidov, Udruženje rezervnih oficirjev, Združenje borcev Jugoslavije — Boj.

Zvezka kmečkih fantov in dekle.

Meso se poceni

Ljubljana, 29. decembra. Med ljubljanskimi mesarji se uveljavlja že nekaj časa huda konkurenca, ki jo je zlasti opaziti na trgu. Navzite sklepom zadruge so pričeli nekateri mesarji že pred časom prodajati meso ceneje, in sicer goveje prvorstno po 8 in 10 Din, dokim je večina še vztrajala pri ceni 10 in 12 Din za kg.

Tržno nadzorstvo je zdaj posvetilo temu konkurenčnemu boju večjo pozornost in prislo do zaključka, da je upravičena cena mesu za kg 8 in 10 Din. To pa zaradi cen volov, katerih živa teža se plačuje pri prvorstni pitani živini 4.25 do 4.75 Din za kg, drugovrstna kvaliteta 3.25 do 4 Din in tretjvrstna 2.25 do 3 Din za kg.

Danes je tržno nadzorstvo izdalo odredbo, da veljajo cenen za kg prvorstnega mesa Din 10 in 12, dokim je meso slabše kakovosti še mnogo cenejše. Te cene bodo ostale najbrž vse zimo do pomlad, potem pa, ko bo cena živini spet postroščila, je naravno, da se bodo dvignile tudi cene mesu. Ker je zdaj cena mesu v mestu precej nižja kakor v okolici, obenem pa je običajno tudi kvaliteta odličnejša, bi kazalo, da ukrene nekaj v tem pogledu tudi sresko načelstvo.

DANES ljubljener publike
RAMON NOVARRO

v premieri

LOTOSOV CVET

To je film, ki nam pokazuje, kako se kitajsko delo prodaja, da s tem pomaga domovini. Film je režiral Clarence Brown, režiser filmov G. Garbo.

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave danes ob 4. 7. in 9.15, jutri ob 3., 5., 7. in 9.15 ur zvezre

Božičnica občinskih revežev

Tribolje, 27. decembra.

Uprava občine Tribolje se je letos o božičnih praznikih spomnila svojih največjih revežev, ki so bodisi priklenjeni v novi občinskih bolnicah na bolniški postelji, ali pa preživljajo izčrpani in betežni v občinskih hiralnicah večer svojega življenja. Na sveti večer so se najprej v novi občinskih bolnicah zbrali predsednik občine g. Klenovšek, občinski zdravnik g. dr. Jenšterle, občinski socijalni referent g. Korimšek in drugi, ki so si nadeli nalogo, da pripravijo občinskim revežem skromno veselje, ob božičnem drevesu. Usmiljenje so bolnike spravile skupaj v eno bolniško sobo, ki je bila prizadana za božično. Po nagovorih predsednika občine in občinskega zdravnika je socijalni referent razdelil bolnikom darila, ki so se zanj ganjili zahvaljevali. Posebej so se usmiljenje zahvalile v imenu bolnikov predsednik občine in zdravnika za človekoljubno delo, ki ga občinski reveži ne bodo pozabili. — Nato so zastopniki občine odšli v občinsko hiralnico, da tudi tam obdare najrevnejše med revnimi. Ob skromnem božičnem drevescu so se ob pogledu na skromne darove trudno zasvetile oči starih ženice in onemoglih starčkov. Usmiljenka, ki je držala v naroci malčkarsiro, ki ga je prevzel občina v oskrbo, ker nima starčev. Za zabavo skrbi vedno veseli Poldi, ki pripravlja svoje doživljaje iz Nemčije in drugod. Njegova edina želja je, da postane enkrat še general... Revež, ki je še mlad, se je pred leti omračil um. Ker okolici ni nevaren, ga občina vdružuje v hiralnici, kjer opravlja razna dela.

Občina je razdelila med občinske reveže in bolnike le praktična darila in sicer perilo, obutve i. dr. Usmiljenke so revežem pripravile čaj, slăšice, starčki pa so se najbolj razveseli tobaka. Mala občinska revica je deklamirala prigodno božično pesem, nakar so usmiljenke izrekle zastopnikom občine toplo zahvalo v imenu ob-

Prva opera v Kranju

Kranj, 28. decembra.

V četrtek 3. januarja bomo videli in slišali v Kranju nekaj novega. Glasbeni sošol je kar naenkrat presenetil z opero. Solisti in zbor, sami domači dilettanti, so študirali več mesecov skoraj vsak večer in se dobro pripravili za prvi operni nastop na Gorenjskem. Tako bomo že drugi teden slišali znano Blodkovo opero v vodnjaku, ki jo je pred leti uprizorjala tudi ljubljanska opera. Opera je ena sama pестra velika melodija, polna zdravega humorja. Muzikalno sta jo naštudirala ravnatelj Glasbene šole g. Albin Fakin in njegova gospa Nilka. Režija je v rokah našega odličnega režisera g. Doreta Kerna. Že muzikalno vodstvo in režija jamčita za popoln uspeh. Solisti so gospodin Košarjeva in Resmanova ter gg. Simunac in Feldin. Sodelujeta mešani zbor in orkester Sokola.

Zanimivo je že vsebina opere. Kmečki

sin Vojteh je zajubljen v zalo Lidunko.

Njena mati pa bi jo raje dala staremu vodovcu Janku. Lidunka se obrne na vedeževalko Veruno, ki ji svetuje, naj gre na kresni večer k vodnjaku, ki ji bo pokazal obraz pravega ženina. Temu pogovoru pa prisluškujeta oba tekmeči; vsak zase sklene splezati na drevo, da bi doklica opazil njegov obraz v vodnjaku. Na kresni večer sta res zlezla, ne da bi vedela eden za drugega, na drevo nad vodnjakom Starem Janku pa se zlomi veja in pada z dreves v vodnjak. Ko pride Lidunka, z grozo zagleda starčev obraz v vodnjaku. Ko ta prileže ved umazan z vodnjaka, ga začno vaška dekleta zasmehovati. Da jo mora odkriti, Vojteh pa dobi Lidunko. Z ljubezenskim spevom mladih dveh zajubljencev in z mogočnim slavoslovem kresnemu večeru, ki ga poje ves zbor, se opera konča.

Pripravljeno je, da bo v sredy 9. jan. ob 21. Predprodaja vstopnice v trgovini g. Hlebša.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 29. decembra: Matiček se ženi.

Red B.

Nedelja, 30. decembra: Gugalinca. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Ponedeljek, 31. decembra: Ob 21. uri Kulturne priedretev v Črnim mlaki. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Torek, 1. januarja: Ob 15. uri Peterčkove poslednje sanje. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ob 20. uri Waterloop. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

★

V nedeljo ob 20. uri se igra O.

Scheinpflugove »Gugalinca«, zabavna,

prična komedija v režiji g. Skrbniška. Zela je v Celju ob priliku gostovanja izvareden uspeh, in gromovite aplavze. V glavnih vlogah g. Juanova, Medvedova in Mira Danilova, ter gg. Jan, Lipah in Železnik. Igra ima sedem slik. Veljajo znižane cene od 24 Din navzdol.

Na Silvestrovo ob 21. uri se igra prvič v letoski sezoni Golieva. »Kulturna prireditev v Črnim mlaki z g. Cesarem v glavnih vlogah. Ta predstava je dosegla lanskou sezono rekordno število repriz. Lokalni humor in pestro dejanje napravljata igro zabavno in izvivljeta prisrčen smeh. Delo režira prof. Šest. Cene so od 24 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 29. decembra: Štirje grobjanji.

Red C.

Nedelja, 30. decembra: Ob 15. uri Izgubljeni valček. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20. uri Hoffmannove pripovedke. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 31. decembra: Ob 21. uri Pri belem konjčku. opereta. Znižane cene od 36 Din navzdol.

Torek, 1. januarja: Ob 15. uri Sveti Anton. vseh zajubljenih patron. Izven. — Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20. uri Pies v Savoyu. Izven. Cene od 36 Din navzdol.

Pa naj še kdaj reče, da naš milji narod ni pameten in iznajdljiv.

Sokolski oder

v Poljčanah

Poljčane, 28. decembra.

»Marjetica«, igra domačega avtorja, na sokolskem odu. Brat Ritonja Miro, ki je napisal celo iero, ki je bila že leta 1927 uprizorjena takrat pri bivšem »Zvonu«.

Na Stefanovo je prišla na sokolski oder in žela prav lep uspeh. Je to igra s petjem in godbo, ki ima v prvi vrsti namen zavabiti, v to svrhu je bila tudi menda spisana. No, pri zadnjem uprizoritvi je nas izborna zavabila, zlasti v prvem in zadnjem dejanju. Nova ter lepa je bila scenarija (prvo dejanje se vrši na trgu, drugo v gospodnji, tretje v boljši sobi), ki jo je še podkrepila primerna razsvetljiva. — Godbeni del je naštudiral in ga večče vodil dr. Hronovški, pevske točke pa dr. Janko Živko. Vsi igralci so dobro pogodili svoje vloge. Naj omemimo v prvi vrsti na tem odu prvič nastopajoče amaterske igralce, predvsem talentirano mlado pevko in igralko s. Gašperic (Meta).

Nedelja v operi. Popoldne ob 15. uri se poje Stojev »Izgubljeni valček« v režiji g. Debocesa in pod taktilno g. kapelnika Neftata. Veljajo znižane cene od 30 Din navzdol. Publiko, ki je značna za opereta iz filma »Dvoje sre v tričetrtinskem tekstu«, bo brezvzmo zanimala predstava v naši operi. — Zvezre ob 20. uri se poje jo »Hoffmannove pripovedke z nadimka odličnima pevčema ga. Gungjenac in g. Gostičem v glavnih partijah. Sodejajo balet z originalno zamisljeno koreografijo g. Golovina. Dirigira in režira kapelnik Stritof. Veljajo znižane cene od 30 Din navzdol.

Pretresljiva ljubavna tragedija

Na sveti večer se je v Sv. Mateju pri Kastvu v Primorju odigrala strašna tragedija, ki je zahtevala dve mladi življnosti. Mladoročnik je bil izljubomnostni ustreličnik svojega tovariša in njegovem zaročenku, svojo prejšnjo ljubico.

Kmalu po polnoči je bila sušaška reševalna postaja telefonico pozvana na pomoč k Sv. Mateju, ker da se je bila na tamošnji orožniški postaji odigrala pretresljiva tragedija. Ko so reševalci prispevali tja, so naši orožniški naredniki Franca Judara mrtvega, kuharico orožniške postaje Ireno Osendorfovou pa težko ranjeno. Mladenko so v brezupnem stanju prepeljali v bolnico na Sušak.

Irena Osendorfovou je bila rojena leta 1908. in je doma iz Laskega. Pred leti je prišla k Sv. Mateju za kuharico na orožniški postajo, kjer se je vanjo zaljubil orožniški kapelan Mato Barešič. Nedavno pa je bil Barešič premeščen v neko vas blizu Kastva, na njegovo mesto pa je prišel kapelan Franc Judar, Irene rojak. Kmalu sta postala prijatelja in med njima se je razvilo ljubavno razmerje, hotela sta se poročili. Nedavno pa se mu je Irene iznenila in je sklenil osvetiti se ji. Na sveti večer bi moral Irene, ki je bila znana kot izvrstna cerkevna pevka, peti pri polnočni, a je to odklonila, ces, da je že zadrljana.

Barešič je pa slutil, da nekaj ni v redu in kmalu je založil Irene in Franc skupaj Brez vsakega povoda je potegnil samokres in s prvim strelom težko ranil Irene. Barešič pa je našel, da ne morejo zateci nikam drugam, kot na socijalnem uradu. Teh je bil 21. Znameno je, da je med njima seveda razmerje, ker morajo braniti sredstva za zimo, ko je najhujša beda. Vendar se obračajo tudi v septembru mnogi na socijalni urad. Registrirani je 69 prisilcev, ki so se javili 95 krat na socijalnem uradu in ki so imeli skupno 167 družinskih članov, saj je bilo med njimi 46 družinskih rednikov. Na socijalnem uradu gledajo predvsem na družinske rednike, v drugi vrsti pa podpirajo samce, ki se ne morejo zateci nikam drugam, kot na socijalnem uradu. Teh je bil 21. Znameno je, da je med njima seveda razmerje, ker morajo braniti sredstva za zimo, ko je najhujša beda. Vendar se obračajo tudi v septembru mnogi na socijalni urad. Registrirani je 69 prisilcev, ki so se javili 95 krat na socijalnem uradu in ki so imeli skupno 167 družinskih članov, saj je bilo med njimi 46 družinskih rednikov. Na socijalnem uradu gledajo predvsem na družinske rednike, v drugi vrsti pa podpirajo samce, ki se ne morejo zateci nikam drugam, kot na socijalnem uradu. Teh je bil 21. Znameno je, da je med njima seveda razmerje, ker morajo braniti sredstva za zimo, ko je najhujša beda. Vendar se obračajo tudi v septembru mnogi na socijalni urad. Registrirani je 69 prisilcev, ki so se javili 95 krat na socijalnem uradu in ki so imeli skupno 167 družinskih članov, saj je bilo med njimi 46 družinskih rednikov. Na socijalnem uradu gledajo predvsem na družinske rednike, v drugi vrsti pa podpirajo samce, ki se ne morejo zateci nikam drugam, kot na socijalnem uradu. Teh je bil 21. Znameno je, da je med njima seveda razmerje, ker morajo braniti sredstva za zimo, ko je najhujša beda. Vendar se obračajo tudi v septembru mnogi na socijalni urad. Registrirani je 69 prisilcev, ki so se javili 95 krat na socijalnem uradu in ki so imeli skupno 167 družinskih članov, saj je bilo med njimi 46 družinskih rednikov. Na socijalnem uradu gledajo predvsem na družinske rednike, v drugi vrsti pa podpirajo samce, ki se ne morejo zateci nikam drugam, kot na socijalnem uradu. Teh je bil 21. Znameno je, da je med njima seveda razmerje, ker morajo braniti sredstva za zimo, ko je najhujša beda. Vendar se obračajo tudi v septembru mnogi na socijalni urad. Registrirani je 69 prisilcev, ki so se javili 95 krat

Pred velikim praznikom Dolenjske

Prihodnjo nedeljo bo slovesno otvorjen prvi dolenjski smučarski in planinski dom Polževu

Ljubljana, 29. decembra.
V nedeljo 6. januarja bo imela Dolenjska s svojimi prijatelji velik praznik. Pri Sv. Duhu nad Višnjico goro dograjeni smučarski in planinski dom Polževu bo svetano otvoren in izročen svojemu namenu. Dom bo blagoslovil knezoškoj ljubljanskij g. dr. Gregorij Rožman, znan kot vnet turist in prijatelj narave. Odposlanstvo SK Polževje napravilo tudi podbana g. dr. Pirkmajer-

Laponska – delavski raj

Tedenska mezda laponskega delavca se giblje še zdaj med 30 in 50 dolarji

V mestu Kiruni severno od polarnega kroga, kjer so najbogatejše rude na svetu, so uresničeni novodobni Rooseveltovi ideali moderne socijalne utope. Tako vsaj trdi Henry Albert Phillips v »Literary Digest«. Kar so izrazili Marx, Lenin, Hitler in Roosevelt teoretično, je bilo tu uresničeno v neverjetnem obsegu približno v zadnjih dveh desetletjih, in sicer brez vsakih prizmodarji.

Kiruna je delavski raj Laponske, dežela, ki ni niti politično, niti zemljepisno enotna. Laponska je samo zborni imen obsežne krajine na severu Evrope, kjer so naseljeni Laponci. Teh je zelo malo, vsega skupaj samo 31.000 in od teh jih živi 20.000 na Norveškem, 7000 na Švedskem, okrog 3000 v Rusiji in okrog 1200 na Finsku. Njihova zemlja krije v sebi ogromne zaklade rud. Tako je Kiruna mesto železna. Zgrajeno je deloma na želesni gori, druga želesna gora ga pa loči od reke. To je švedska zakladnica, kajti tu leži na površju 90% želesne ruda, tako da delavci z dinamitom kar odbijajo vrh gore kos za kosom, 6.000.000 ton na leto.

Blagostanje je torej tu razumljivo. Kiruna je moderno mesto z 10.000 prebivalci, ima razkošne elektrificirane železnice, čeprav leži za polarnim krogom. Kakor Kramfors na Švedskem, je bila tudi Kiruna več let v rokah komunistov. Pri zadnjih volitvah so pa združene meščanske stranke komuniste potokle in vzele upravo mesta v svoje roke. Toda brezposelnost je segla tudi daleč gor na sever in tudi v Kiruni je nad 1000 rudarjev brez dela. Vsi pa dobivajo podporo, da jim ni treba skrbeti za vsakdanji kruh. Delavske domove pa lahko primerjaj z bivališči najbolje plačanih kvalificiranih delavcev v Ameriki. Vsak dom ima električno razsvetljavo, večina pa tudi štedilnike in peči na elektriko, dalej telefon in radio ter razne druge udobnosti, ki veljajo v Evropi med delavstvom za največji luksuz.

Vsi delavci so lepo oblečeni, mnogi imajo svoje motocikle, vsak žan delavske družine pa svoje kolo. Človek bi ne verjel, kolika lepotna, red in snaga vladai v Kiruni. Ko se vrnejo delavci z dela, se najprej okopijo v toplo vodi, potem pa zamenjajo delovne obleke z elegantnimi promenadnimi oblikami. Med delavci sploh ni nepismenih. Visoka kulturna stopnja laponskega delavstva nas ne more presenetiti, če vemo, da je zaslužil kvalificiran delavec v Kiruni v času konjunkture 75

Telesna vzgoja v Rusiji

O ruski telesni vzgoji se zadnje čase mnogo piše tudi v inozemstvu, toda podatki črpajo navadno iz posrednih virov. Če pa pogledamo v sovjetski mesečnik »Budovanje SSSR« se nam počažejo prav zanimive številke in dokaj jasna slika telesne vzgoje v Rusiji. Sočasna se nanaša na lansko leto.

Organiziranih nogometalev je bilo v Rusiji 1.800.000, igračev tenisa 120.000, lahkootletov 2.109.000, težkoatletov 155 tisoč. Za vzgojo sportnih učiteljev in trenerjev so skrbele štiri telovadne visoke šole in 24 sportnih tehnik. Telovadba in sport se gojita na 4000 manjših in 32 večjih stadionih. Največji stadiioni so »Dynamo« v Moskvi za 100.000 gledalcev, novozgrajeni »Izmajlov stadijon« v Moskvi za 140.000, Leninov v Leningradu za 80.000, »Metallist« v Harkovu za 70.000, v Kievu za 60.000 itd. Razen stadionov imajo v vseh mestih, vseh in kolektivnih gospodarstvih razne sportne naprave, telesni vzgoji delavcev in delavk služijo parki kulturne. Ob koncu lanskega leta je bilo v Rusiji 6.000.000 sportnikov, od teh 2 milijona žensk. Od teh je doseglo že 1 milijon 500.000 sportni znak CTO L stopnje.

Proučevanje stratosfere

Angleški radijski raziskovalci zavod v Sloughu skuša prodreti v tajne najvišjih plasti atmosfere, oddaljenih od naše zemlje več sto ali celo več tisoč kilometrov. V ta namen so napravili na zavodu poseben aparat, obstoječ iz oddejnega in sprejemnega radioaparata ter iz zelo preciznega fotografskoga aparata. Oddajna postaja pošilja v atmosfero določene signale, sprejemna postaja jih prestreza, fotografski aparat pa fotografira. Potem nastopijo ti signali pot v atmosfero. Dvigajo se visoko gori nad zemljo, kjer se odbijajo in vracači nazaj v sprejemni aparat in tu jih znova fotografirajo.

Potem učenjaki primerjajo fotografije, ki se močno razlikujejo. V ionosferi so nastale izprenembale električnih valov. Po teh izprenembah lahko sklepajo učenjaki o marsikaterem pojavi v prirodi. Prvo, kar lahko doženejo je to, kako daleč je prodri električni radijski signal v ionosfero. Približno ugotovite tudi, kakršne razmere vlažajo tam, kako je sestavljena atmosfera in kakšne lastnosti ima. Mnogi signali se iz ionosfere ne vrnejo več, ker so bodisi prodri predaleč in tam obtičali, ali pa niso našli nobenega odpora, da bi se odbili. Pa tudi ti signali povedo učenjakom marsikaj. Ta način proučevanja

Novi priimki v Turčiji

V začetku januarja 1935 stopi v veljavu nov turški zakon o sistemu priimkov. Po par. 1. tega zakona mora imeti vsak Turek razen osebnega imena tudi priimek, ki mora biti čisto turškega izvora. Temu zakonu so podvrzene tudi narodne manjštine v Turčiji. Orki, Armenci, Židje, Perzici, Evropci itd. Orki ne smejo rabiti priimkov, ki se končujejo na -os in -des, Armenci ne smejo imeti priimkov z etničnim sufiksom -ian, vsi morajo imeti priimke turškega izvora.

Cudno je, da predsednik turške republike Ata Türk (oce Turkov), kakor se zdaj imenuje mustafa Kemal paša pri odstranitvi starih tradicij ni odpravil poklica pokuševalcev, tega prastrega in nedemokratičnega običaja orientalskih sultanov. Turški vladarji so imeli zelo dobro plačanega pokuševalca, ki je moral od vsake jedi malo pokušati in čakati dobre pol ure, da se je pokazalo, da li je ned zastrupljena. Sele ko je vladar spoznal, da ni jed zastrupljena, je smela priti v zapečatenih krožnikih na mizo. Tudi Ata Türk ima svojega pokuševalca, ki je seveda zelo dobro plačan.

Nesrečna podobnost.

Adolf, ali se daš obriti, ali si pa preskrbiš novega psa, drugače se dam ločiti.

V restavraciji.

Prvi gost: »Prinesite mi porcijo karpa, samo da bo svež.«

Drugi gost: »Meni tudi porcijo.«

Natakar v kuhinji: »Dve porciji karpa, ena mora biti sveža.«

Da bi priklicala preteklost — ah, ta

Svetovni rekord francoskega letalca

Svetovni rekord v hitrosti, tako zvani čisti hitrosti, ki ga je dosegel na Stefanovo francoski letalec Delmotte, je bil dočlenjen po verifikaciji merilnih aparatorov na 505 km 848 m na uro. Rekordno letalo je tipa Coudron, motor Renault, prilagoden za tekmo za Deutschov pokal. Ima 375-380 HP. Dočim je imelo letalo, ki je doseglo zadnji svetovni hitrostni rekord, motor z 800 HP. V času, ko je Delmotte dosegel nov svetovni rekord, je pihal veter s hitrostjo 10 do 15 km na uro.

Delmotte misli zdaj zboljšati svoj zadnji hitrostni rekord na proggi 100 km, ki znaša 341.654 km na uro, in rekord na 1000 km, ki ga je dosegla na majhnom sportnem letalu iste znakme nedavno tragično umrla Helena Bouchevra. Delmotte je izjavil, da bi z močnejšim motorjem prekobil tudi hidroavionski rekord, ki ga je dosegel Italijan Agello in ki znaša 709 km na uro.

Izmišljene lokomotive

Zanimivo zgodbu iz sovjetskega življenja pričuje moskovska »Pravda«. Lanj spomladi je podpisal ravnatelj samorožlatoustske železnice odlok o ustavovitvi nove velike kurilnice v Nurlati. Od tistega trenutka je veljala kurilnica za ustavovljeno. Zdaj, tovariši, morate pa preskrbiti novo kurilnico z objemom, — se je obrnil ravnatelj na svoje podrejene organe. — Čimprej pošljite tja potrebne kurjače, kleparje, strojnike itd.

— Čez nekaj dni se je začelo zbirati v Nurlati osobje. S kolodvora so jo mahnili s kovčegi in culami naravnost v kurilnico. Pred kurilnico so se pa zazideno spogledovali; nad močnim zidovjem iz opeke je bila tudi streha, manjšaka je samo malenkost, lokomotiv in orodja za popravila ni bilo.

— Zanimiv položaj, — je pripomnil nekdo. — Tu vendar nimamo kaj početi, a jaz sem imenovan za upravitelja nove kurilnice. — Odsel je na brzozavni urad v brzozavil: — Kurilnice dejansko urad, — je odgovorilo. Kurilnice dejansko Sporočite, kdaj pošljete lokomotive in orodje. — Ravnateljstvo železnice je odgovorilo hitro — poslalo je tja še 129 uslužencev. Upravitelj je znova brzozavil, da kurilnice in lokomotiv ni in da ne ve, kaj početi. Ravnateljstvo mu je odgovorilo, da bo morala dajati njegova kurilnica 45.000 lokomotivo-kilometrov mesečno. Upravitelj je napel vso energijo, videli so ga istočasno na brzozavnem uradu in političnem. Slednji je dosegel, da je ravnateljstvo načrtalo likvidirati kurilnico v Nurlati.

Začeli so jo likvidirati. Toda kmalu so

jo znova otvorili. Bili so dolgi poletni meseci, lokomotiv ni bilo, dela tudi ne,

zaspano tisino je zdaj pa zdaj motil

samo sel iz državnega urada. Dopisovanje z ravnateljstvom se je v tem duhu nadaljevalo. Upravitelj nove kurilnice je poročal, da nima lokomotiv in da je že pozabil, kakšna je resnična lokomotiva. Ravnateljstvo je pa pošljalo naročila in

zahtevalo poročila o uspehih dela.

— V Nurlati pa niso posebno marljivi, — je vzdihnilo končno ravnateljstvo. — Naša nova podjetje moramo podpreti. — In podprt so ga. V kurilnici sta bila že dva upravitelja in 200 uslužencev. In predsednik krajevne železničarske organizacije je sklenil vzpodobuditih s socialističnim tekmovanjem. Prišel je v kurilnico, z njim so prisli usluženci iz druge kurilnice in pozvali so svoje tovariše na tekmovanje. Upravitelj je bil načelar v brzozavnem uradu: — Kaj naj počнем. Pozivajo nas na socialistično tekmovanje, pa nimamo nobene lokomotive. — Sele potem so novo kurilnico likvidirali.

Radioprogram

Nedelja, 30. decembra.

7.30: Kmetijska kemija s posebnim ozirom na njen zgodovinski razvoj. 8.00: Reproduc. klavirski solist. koncert. 8.20: Poročila. 8.30: Orgelski koncert. 9.00: Versko predavanje. 9.15: Prenos iz francoske cerke. 9.45: Alford: Glasbena suita (plošča). 10.00: Kaj je javna borza dela (Delavška zbornica). 10.20: Radijski orkester, vmes slovenske narodne z orkestrom. 11.40: Mladinska ura. 12.00: Čas, radijski orkester (po željah). 16.00: Kier ljubezen, tam Bog, zvočna igra. 17.00: Radijski orkester. 19.30: Nac. ura: Dum Ivo Stojanović (prenos iz Beograda). 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 20.10: Radijski orkester, vmes vokalni koncert Roberta Primožiča s spremljevanjem radijskega orkestra. 21.30: Harmonikarja Kovca v Kokljah. 22.00: Čas, poročila. 22.20: Operetni venčki na ploščah.

Ponedeljek, 31. decembra.

12.15: Operne uverturi na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Zbor praskih učiteljev na ploščah. 18.00: Preseljevanje narodov v sedanjih dobi. 18.20: Božične pesni na ploščah. 18.30: Godba na pihala društva »Sora«. 19.30: Nac. ura: Leto 1934 v politiki (iz Beograda). 20.00: Čas, jedilni list, program za tork. 20.10: Pesni večer, vmes opereta »Sreča pred vratim«. Čas in poročila. 23.50: Novoletni pozdrav. 00.10: Za vsakega nekaj (plošča).

Torek, 1. januarja.

9.00: Od Urala do Triglava (plošča). 9.40: Versko predavanje 10.00: Prenos iz stolnice. 11.00: Radijski orkester. 13.00: Mandolinični sekstet, vmes ksilofon solo in harmonika solo. 19.30: Nac. ura: Gospodarska vprašanja (iz Beograda). 20.00: Čas, jedilni list, program za sredo. 20.10: Cerkevni zbor Sv. Cirila in Metoda: Starobogične pesmi, vmes plošča. 21.30: Čas, poročila. 21.50: Radijski orkester. 22.30: Angleške plošče.

Sreda, 2. januarja.

12.15: Operne arije na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, glasbene slike na ploščah. 18.00: Ploše po željah. 18.30: Počitnice na ploščah. 19.00: Godba na pihala društva »Sora«. 19.30: Nac. ura: Leto 1934 v politiki (iz Beograda). 20.00: Čas, jedilni list, program za tork. 20.10: Pesni večer, vmes opereta »Sreča pred vratim«. Čas in poročila. 23.50: Novoletni pozdrav. 00.10: Za vsakega nekaj (plošča).

Cetrtek, 3. januarja.

12.15: Vojloški solistični koncert (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, slavni orkestri na ploščah. 18.00: Narodna Odbrana. 18.20: Smuska ura: ljublj. zimske sport. podsava. 18.50: Bumeau: Messidor (plošče). 19.00: Počitniško potovanje: Nizza. 19.20: Čas, jedilni list, program za petek. 19.30: Nac. ura: Jugoslov. jezikovno edinstvo (iz Zagreba). 20.00: Prenos iz Beograda. 22.00: Čas, poročila. 22.00: Vojaška godba na ploščah.

Petak, 4. januarja.

12.15: Reproduc. koncert mandolin: 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Oktet trboveljskih nameščencev na ploščah. 18.00: Krvali bogovi Mehike in kultura Aztekov. 18.20: Radijski orkester. 18.40: Literarna ura: Portret iz novejše slovenske književnosti — Edvard Kocbek. 19.00: Radijski orkester. 19.25: Čas, jedilni list, program za soboto. 19.30: Nac. ura: Valentini Vodnik (v Zagreb in Beograd). 20.00: Prenos iz Zagreba. 22.00: Čas, poročila.

Sobota, 5. januarja.

12.15: Iz jutrovih del (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Nekaj cerkevih pesmi na ploščah. 18.00: Radijski orkester. 18.15: Aktualnosti. 18.30: Radijski orkester. 19.00: Zunanji politični pregled. 19.20: Čas, jedilni list, program za nedeljo. 19.30: Nac. ura: Bana Jelačića prihod v Budimpešta L. 1899 (iz Zagreba). 20.00: Oktet »Ljubljanskega Zvonca« po božične pesmi. 20.30: Radijski orkester. 21.15: Evropski koncert iz Beograda. 21.45: Čas, poročila. 22.00: Radijski orkester.

Sobota, 5. januarja.

12.15: Iz jutrovih del (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Nekaj cerkevih pesmi na ploščah. 18.00: Radijski orkester. 18.15: Aktualnosti. 18.30: Radijski orkester. 19.00: Zunanji politični pregled. 19.20: Čas, jed

Frank Heller:

Sibirski brzovlak

ROMAN

Gerd Lyman se ni mogel prijeti za glavo, ker je gost stiskal obe njegovi roki z desnico kakor v železnih kleščah. Z levo roko je vzel iz Lymanove doze cigaret in začel kaditi kakor ognjenik ali kakor kade ljudje, ki so dolgo živelci poceni na državne stroške, toda brez tobaka. Dolgo! To ni bila prava beseda. Očividno je sedel več let stredo ločen od sveta, da je mogel govoriti tako, kakor je govoril. Ali se je pobunila Poljska proti Rusiji? Je car na bojišču? Kaj pravi k temu cesar? Kakšna predpotopna vprašanja so bila to? Kakšne zločine zapro takoj, da jih osrečijo s politiko nevednostjo? Samo ene vrste zločine — najkrvolejše morilce... Da, samo morilce... tu je ležal na hrbtu prav tako brez moči, kakor želva v tem položaju, nad seboj je pa imel najbolj krušega morilca. Zakaj, ah, zakaj se je nastanil v tem prokletem hotelu?

Nočni gost Gerda Lymana je govoril nepretrgoma med oblački dima.

— Ne, zares se čudim, da so imeli Poljaki pogum upreti se. Toda če bi se jim upor posrečil, ste lahko prepričani, da bi posegl vmes naš cesar, kakor je storil to car leta 1848 proti Madžarom. En samodržec vedno pomaga drugemu. Če ima vsak en milijon vojakov, sta prisiljena bodisi boriti se drug za drugega ali pa med seboj. No, sicer pa nisem sovražnik samovladcev. Kar se tiče mene, se mi zdi boljše od ljudovlade, druge izbiре pa itak nimamo. Toda odgovorite mi, vendar, kaj ne slišite, da govorim z vami. Ali bo pomagal naš cesar carju?

— Ne, ne bo!

— To je pa res čudno. Zakaj ne bo?

— Ima zelo tehtne razloge, — je odgovoril Gerd Lyman plaho.

— Ne more. Sedi sam zaprt na Holandskem.

Gost Gerda Lymana je široko odpril oči in pozabil na cigareto.

— Naš cesar je zaprt na Holandskem, pravite? In Nemčija to mirno

trpi?

— Nemčija cisti s prstom ne gane. — To ni mogoče! In car ne priskoči svojemu bratruancu na pomoč? — Ne. Novi car je komunist. Zapletel se je v vojno s Poljsko, da bi razširil komunizem tudi na Poljskem. Nekoli bi se ne zatekel k vojni, da bi posadil na prestol cesarja.

Oči gesta Gerda Lymana so se zaskrile boli, kakor se je svetil konec njegove cigarete.

— Menda hočete zbijati šale na moj račun?

— Ne.

— Ne delajte tega, kajti sicer...

— Ne bom, svečano vam obljubljam, da ne bom!

— In zakaj bi bil naš cesar zaprt na Holandskem?

— Ker je izgubil vojno.

— Vojno? Kakšno vojno? S kom je pa vojeval? S Francijo?

— Da.

— To sem si takoj mislil. Torej tako je bilo. Žal mi je. Samovlada ima res tudi senčne strani. Ali je vojeval še s kom drugim?

— Da, tudi z Anglijo.

Gerd Lyman je preštel mraz. Kakšne zločine je imel na vesti njegov govor, da je bil tako stredo ločen od sveta?

— Tudi z Anglijo? Potem pa že razumen, da je vojno izgubil. Morda še s kom drugim, razen z Anglijo in Francijo?

Gerd Lyman je sklenil povedati vse naenkrat.

— Da, še z nekaterimi drugimi. Z Rusijo, Italijo, Belgijo, Srbijo, Kumuni in Črno goro. Razen tega z Zedinjenimi državami, Kanado, Južno Afriko, Avstralijo, Novo Zelandijo in Indijo. Razen tega z Japonsko, Kitajsko in Siamom. Razen tega z Brazilijo, Peru, Ekvadorom, Columbia, Bolivijsko, Costa Rica in Panamo. Razen tega s Haiti. Razen tega — kdo je že to bil? da, razen tega z Liberijo.

Gost Gerda Lymana je sedel karok okamenel.

— Kaj ste znoreli? To je blazneževa fantazija. Kako dolgo je trajala vojna? Mesec dni? Dva meseca?

— Stri leta je trajala. — To ni mogoče! Kaj ste znoreli?

— Ne, nisem znored, to je čista resnica.

— In cesar je zaprt na Holandskem?

— Da.

— Kdo pa vlada v Nemčiji? Prestonionslednik?

— Ne. Sedlar.

Napetosti na gostovem obrazu je postila kakor prenapeta struna. Sese del se je v krčih obraz se mu je skrivil, s prosto roko se je udaril po kolenu in se zasmehal s svojim strahotnim, zamolklim smehom.

— Hahaha! O — hahahahahaha!

Vi ste pa res sijajen dečko! Niti z očesom ne trenete. Hahahaha! Stri leta vojne proti vsemu svetu. Sedlar! Niti z očesom ne trenete, ležite tu in mi povedujete najgrše laži z najverodostojnejšim obrazom na svetu. Hahahaha!

Vojna, vojna, vojna, stri leta proti vsemu svetu! Prosim! Car Rusije je komunist, v Berlinu pa vlada sedlar. O — hahahaha! Ta je pa dobra!

Krči so počasi popustili. Svoj kosmati obraz je približal tesno k Gerdnu Lymanu in ogledoval je svojega gostitelja z očmi, polnimi občudovanja.

— Ta je pa dobra! Sale zbijate, norčujete se iz mene, vam pravim, čeprav čutite moje prste okrog grla. Lahočki bi se razjezik lahko bi vas brez nadaljnega umoril, vi si pa še drznete briti iz meje norca. Všeč ste mi, vaš pogum občudujem, čeprav na pogled niste posebno pogumno. Pomislite, treba bi mi bilo samo stisniti vas za grlo, takole, pa bi bilo vse končano — ne, nič hudega vam ne storim. Veseli me, da sem prišel k vam. Da, veseli me, res me veseli in tudi vi morate biti veseli. Pomagali mi boste prinesiti moj denar. Milijon imam! In vi dobite deset tisoč — ne dvajset tisoč dobiti. Dobri smeh je vreden dvajset tisočakov! O — hahahaha! Ena sama država proti vsemu svetu, stri leta, in car v Rusiji je komunist! Potoval sem in potoval, pa nisem nikoli srečal človeka, kakor ste vi. Nisem ga srečal, čeprav sem potoval in potoval.

Božičnica zagorske mladine

Zagorje, 27. decembra.

Izmed rudarskih revirjev je Zagorje gotovo najbolj bedno, kajti usodna povzanost rudarjeve eksistence z drugimi stanovi naše doline je tako tesna, da zastavlja najmanjši pretres onih, da bolestno odjekne tri leta. Ker so se kritične razmere rudarjev leto za letom slabše, je razumljivo splošno občudovanje vseh stanov. Prav tako se mora karitativeno boriti s posebnimi težkočami. Društva so izvezne navezana na zunanjno pomoč, na reči se mora, da številni apeli niso ostali brez odziva. Ker so se ljudi društva, kakor »Društvo za varstvo otrok«, »Kolo JS« in »Rdeči križ«, sporazumeja in organizirala skupno obdarovanje, je bil efekt nepriskakovano lep. Društvo za varstvo otrok je obdarovalo 159 otrok z močnimi, od domačih mojstrov lito izdelanimi »gozbericami«. Kolašice pa so 125 otrokom razdelile blago za toplu gorivo ali spodnjo obliko, nekaterim pa so dočaže še čevljake. Vsak od skoraj 400 otrok je bil poleg tega obdarovan s pecivom in kozarcem toploga čaja.

Obdarovanje se je vrnilo v nedeljo v glavnem dvoranu sokolskega doma. Ob vzniku očira so bile postavljene štroke mize, na njih pa so bili razvrščeni darovi — prava paša za oči ubogih sirotic. Priheli so starši, spredajo pa so zavzeli prostore: predsednik občine g. Drnovšek z nekolkimi odborniki, jubilant dr. Tomo Zarnik, predsednik RK Šolski upravitelj g. Matija Peško, odbor »Društva za varstvo otrok« s predsednikom, učiteljem g. Lojzom Kolencem, celokupni odbor Kolašice s predsednikom go. Blažičem in drugi.

Predsednik g. Kolenc se je po pozdravnem govoru zahvalil vsem dobrotnikom, ki so prispevali ali v denarju ali pa v blagu, da je bilo mogoče obdariti vsaj najbolj potreben deco. Med glavnimi dobrotniki je omenil Kraljevo bansko upravo, ki je darovalo 2500 Din; občinsko upravo, 2000 Din; ravnateljstvo TPD, 1200 Din, namesto pogostive za praznik sv. Barbare, s prejšnjim darom vsega 1700 Din; dar ravnatelja Vitolda Biskupskega 300 Din, trgovski gremij, podobor Zagorje, skoraj 3000 Din ter blago, nabrala predsednik gremija g. Müller in g. Mrnuh: Delavska zbornica 1000 Din, s posredovanjem g. Melhiorja Cobala; Druga rudarska skupina 1250 Din; nestavkujoči rudarji iz

OBVEŠČENJE JUGOSLAVIU

AVTOMATIČNI BUFFET

„RIO“

Vam nudi za Silvestrovo in novo leto svoja izbrana VINA čez ulico Din 2 — ceneje. — Znani »RIO« zednvič od Din 1. — naprej. — Naročite pravočasno, da se Vam dostavi na dom. — Telefon 28-63.

Specialno zdravilno »DINGAČ« vino čez ulico liter Din 12.—.

PRVOVRSTNA VINA

čez ulico:

belo šibensko, liter

Din 9.

črno, otoč Hvar

> 9.

črno, otoč Vis

> 10.

salonski cviček

> 11.

špon 1934

> 12.

ljutomerski rizling

I. 1932 > 15.

ljutomerski traminec

I. 1934 > 15.

Buteljčna vina, sampanjec,

pristni Jamaika rum ter vse

vrste delikatese — priporoča

Mencinger, Ljubljana, Sv. Pe-

tra cesta.

3744

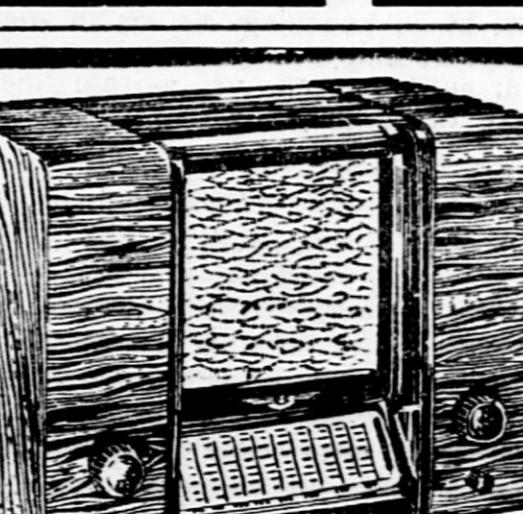
POZOR!

V restavraciji „HOTELA METROPOL“

(MIKLIC) — se toči prvovrstna BELOKRANJSKA CRNINA, ki odgovarja po okusu in kvaliteti populnomu italijskemu »CHIANTI-vinu« — po Din 12.— liter. PREPRICAJTE SE! PRIDITE!

SILVESTROV VECER!

Zabava s plesom!

SCHAUB-RADIO WELTSUPER 35 z rettonatorjem

Najnovejše čudo nemške radiotehnike. Priporjavite ta aparat s katerimkoli, pa boste vse slišali in videli.

Glavno zastopstvo za kraljevino Jugoslavijo
INZ. KORNEL FRIEDMANN, Zagreb,
Ulica barona Jelačića 1 (Ulica 1a) Tel. 33-84

KUPUJTE DOMAČE BLAGO!!!**HOTEL — KAVARNA — RESTAVRACIJA****JANKO NOVAK JESENICE**

CENJENEMU OBČINSTVU VLJUDNO NAZNANJAM, DA BOM ODPRL NA SILVESTROV VECER NAJMODERNEJE OPREMLJEN HOTEL, RESTAVRACIJO IN KAVARNO

IZBONA VINA. — PRVOVRSTNA KUHINJA.

SVIRA JESENISKI SALONSKI ORKESTER

JANKO NOVAK